

04071, Київ, вул. Ярославська, буд. 6, 5-й поверх
тел: +38 (044) 392-73-71, факс: +38 (044) 392-73-70
email: info@unba.org.ua, веб-сайт: www.unba.org.ua

5th floor, 6 Yaroslavska Street, Kyiv, 04071 Ukraine
phone: +38 (044) 392-73-71, fax: +38 (044) 392-73-70
email: info@unba.org.ua, web-site: www.unba.org.ua

РІШЕННЯ № 196

Про затвердження роз'яснення з питань застосування положень Правил адвокатської етики щодо рекламування адвокатської діяльності та дотримання норм адвокатської етики при використанні мережі Internet

«22» вересня 2017 року

м. Львів

Рада адвокатів України, керуючись статтею 55 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Положенням про Раду адвокатів України, Правилами адвокатської етики, **вирішила:**

1. Затвердити роз'яснення з питань застосування положень Правил адвокатської етики щодо рекламування адвокатської діяльності та дотримання норм адвокатської етики при використанні мережі Internet, що додається.
2. В.о. Секретаря Ради адвокатів України про прийняте рішення повідомити ради адвокатів та кваліфікаційно-дисциплінарні комісії адвокатури регіонів, а також розмістити його на офіційному веб-сайті Національної асоціації адвокатів України.

Голова Ради адвокатів України

[підпис] Л.П. Ізовітова

В.о. Секретаря Ради адвокатів України

[підпис] Л.Ю. Величко

Рада адвокатів України, розглянувши звернення керуючого партнера адвокатського об'єднання «Андрушко, Рибак та партнери» Рибак М.Л. від 15 серпня 2017 року № 01-15/08-173 про надання роз'яснення з питань застосування положень Правил адвокатської етики щодо рекламування адвокатської діяльності та дотримання норм адвокатської етики при використанні мережі Internet, врахувавши пропозиції, зауваження та доповнення членів Ради адвокатів України, відповідаючи в межах повноважень на поставлені у зверненні запитання, роз'яснює наступне.

1. Щодо відповідності розміщення рекламних матеріалів із зазначенням «Адвокат» на зовнішній частині будівель (споруд) тощо розумним естетичним вимогам у розумінні чинного законодавства України і Правил адвокатської етики.

Правилами адвокатської етики, затвердженими 09 червня 2017 року Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 2017 року, проголошується обов'язок їх дотримання усіма адвокатами, як системи орієнтирів при збалансуванні, практичному узгодженні своїх багатоманітних, іноді суперечливих професійних прав та обов'язків відповідно до статусу, основних завдань адвокатури і принципів її діяльності, визначених Конституцією України, Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та іншими законодавчими актами, а також закріплено єдину систему критеріїв оцінки етичних аспектів поведінки адвоката.

Статтею 13 Правил адвокатської етики передбачені спеціальні вимоги до рекламування адвокатської діяльності, зокрема, встановлено, що адвокат має право рекламувати свою професійну діяльність з дотриманням чинного законодавства і цих Правил.

Визначено, що рекламні матеріали про адвокатську діяльність (та будь-які інші матеріали, такі як бланки, візитівки та інше) не можуть містити: оціночних характеристик відносно адвоката; критики адвокатами інших адвокатів; заяв про вірогідність успішного виконання доручень та інших заяв, що можуть викликати безпідставні надії у клієнтів; вказівок, які можуть сформувати уявлення, що діяльність саме цього адвоката характеризується рисами і показниками, притаманними, у дійсності, адвокатурі як такій.

Рекламні матеріали про діяльність адвоката мають бути об'єктивними, достовірними, чіткими та зрозумілими й не повинні містити натяків, двозначностей або іншим чином утворювати підґрунтя для введення потенційних клієнтів в оману, а також мають відповідати розумним естетичним вимогам. Рекламні матеріали не можуть демонструватись (розміщуватись) за допомогою способів (у способи), які дискредитують інститут адвокатури, створюють умови для його зневаги, принижують професію та статус адвоката України.

Адвокати, які здійснюють адвокатську діяльність індивідуально або через адвокатське бюро чи об'єднання (керівники адвокатського об'єднання),

несуть персональну відповідальність за достовірність рекламних матеріалів про них (про адвокатські бюро, об'єднання), а також за їх відповідність чинному законодавству та цим Правилам. Якщо адвокату стало відомо про поширену без його відома рекламу його діяльності, що не відповідає зазначеним вимогам, такий адвокат, керівник бюро чи об'єднання зобов'язаний вжити всіх розумно доступних заходів до спростування і коригування такої рекламної інформації та повідомити про це раду адвокатів регіону.

Виготовлення, демонстрація, розміщення чи будь-яке інше оприлюднення рекламної продукції, що спрямована на популяризацію особи адвоката, який працює індивідуально або в будь-якій іншій організаційній формі адвокатської діяльності, та надаваних ним адвокатських послуг, має здійснюватися у відповідності до вимог Конституції України, Цивільного кодексу України, Законів України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», «Про рекламу», «Про захист прав споживачів» та інших норм чинного законодавства України, з урахуванням судової практики судів України та практики Європейського суду з прав людини.

Таким чином, розміщення на зовнішній частині будівель (споруд) тощо рекламних матеріалів із зазначенням «Адвокат» відповідатиме розумним естетичним вимогам у розумінні чинного законодавства України і Правил адвокатської етики, у разі дотримання всіх принципів реклами і вимог до реклами, визначених спеціальним законодавством, з урахуванням Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», а також не порушуватиме чітко регламентованих положень статті 13 Правил адвокатської етики, затверджених 09 червня 2017 року Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 2017 року, та актів Ради адвокатів України, Національної асоціації адвокатів України.

У контексті означеного, Рада адвокатів України повідомляє, що Національною асоціацією адвокатів України через діяльність профільних комітетів вживаються заходи щодо виявлення, збирання та аналізу інформації про розміщення рекламних матеріалів з порушенням законодавства України та Правил адвокатської етики.

Додатково, Рада адвокатів України звертає увагу, що порушення Правил адвокатської етики є підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності у порядку дисциплінарного провадження, що здійснюється кваліфікаційно-дисциплінарною комісією адвокатури за адресою робочого місця адвоката, зазначеною в Єдиному реєстрі адвокатів України, у порядку розгляду письмової скарги, яка містить відомості про наявність у діях адвоката ознак дисциплінарного проступку. Право на звернення до кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури із заявою (скаргою) щодо поведінки адвоката, яка може бути підставою для дисциплінарної відповідальності, має кожен, кому відомі факти такої поведінки.

2. Щодо права адвоката на спілкування в мережі Інтернет з особами, які за своїм соціально-правовим статусом можуть мати, або мають можливість впливати на результати розгляду справи, в процесуальному вирішенні якої приймає участь цей самий адвокат, а також обов'язку

адвоката припинити/призупинити тимчасово з ними спілкування в мережі Інтернет в такому і подібному випадках.

Рада адвокатів України, враховуючи основоположні та невідокремлювані права людини, які є мірою свободи і взаємоузгоджують свободу окремої людини зі свободою інших членів суспільства, дотримуючись принципу рівності, а також розуміючи зміст права на спілкування, що є однією із конституційно забезпечених суспільних потреб, зазначає наступне.

Конституція України, Загальна декларація прав людини, прийнята резолюцією Генеральної Асамблеї ООН 10 грудня 1948 року, Міжнародні пакти про громадянські і політичні права та про економічні, соціальні і культурні права, прийняті резолюціями Генеральної Асамблеї ООН 16 грудня 1966 року, Права людини при здійсненні правосуддя, прийняті резолюцією Генеральної Асамблеї ООН 20 грудня 1971 року, Декларація про право на розвиток, прийнята резолюцією Генеральної Асамблеї ООН 4 грудня 1986 року, Конвенція про захист прав і основних свобод людини 1950 року, Підсумковий акт Наради по безпеці і співробітництву в Європі від 1 серпня 1975 року та інші нормативно-правові акти як міжнародного, так і вітчизняного права не передбачають заборони людині на спілкування з будь-яких питань, у тому числі й професійних, якщо таке спілкування не має ознак обмеження, визначеного Цивільною конвенцією про боротьбу з корупцією від 4 листопада 1999 року, Конвенцією Організації Об'єднаних Націй проти корупції від 31 жовтня 2003 року, Кримінальною конвенцією про боротьбу з корупцією (ETS173) від 27 січня 1999 року, Додатковим протоколом до Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією від 15 травня 2003 р. № ETS 191, Законами України «Про запобігання корупції», 2014р., «Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014-2017 роки», 2014р. та іншими вітчизняними і міжнародними нормативно-правовими актами.

Абзацом сьомим статті 7 Правил адвокатської етики визначено, що адвокат не має права у своїй професійній діяльності вдаватися до засобів та методів, які суперечать чинному законодавству або цим Правилам.

Отже, враховуючи вищенаведене, будь-яких обмежень з питань спілкування в мережі Інтернет з використанням можливостей соціальних мереж, між адвокатом та іншими особами, у тому числі й тими, які мають відношення до органів державної влади та місцевого самоврядування, правоохоронних органів, які є чи можуть бути процесуальними опонентами у конкретних справах за участю цього адвоката, а також із судьями чи працівниками судових органів, немає і не може бути за умови, якщо таке спілкування не порушує чинне законодавство та права людини на неупереджене правосуддя.

При цьому, у кожному конкретному випадку при виникненні питань, що можуть бути трактовані як конфлікт інтересів та/або містити корупційну складову, останні повинні досліджуватися і розглядатися у встановленому порядку з огляду на специфіку правовідносин.
